

Zdeněk Bláha se narodil 27. prosince 1929 v Horní Bříze do rodiny holiče. Měl sestru a mladšího bratra, který ve třech letech zemřel na záškrť. Krátce poté mu zemřela i matka. Jeho otec byl výborným violoncellistou a houslistou, kapelníkem místní hudby a sbormistrem mužského sboru. K hudbě Zdeňka přivedla i jeho umělecky založená babička, která byla výbornou zpěvačkou. Základy hry na housle si osvojil v plzeňské Hudební škole Bedřicha Smetany. Po dosažení základního vzdělání vystudoval obchodní školu v Plzni.

V průběhu 2. světové války byl v 15 letech totálně nasazen do Škodových závodů v Plzni. Po jejím konci byl krátce zaměstnaný jako úředník a vedl instrumentální a taneční skupinu. Během vojenské služby založil hudební soubor Plamen. V té době se setkal i s hudebním skladatelem Zdeňkem Lukášem, který mu nabídl pozici hudebního redaktora folkloristiky v tehdejším Krajském studiu Československého rozhlasu v Plzni. Zde od roku 1955 působil jako dramaturg, skladatel, hudební režisér a dirigent. Svoji činnost v rozhlase ukončil až v roce 2021.

Jako redaktor začal jezdit na Chodsko, kde sbíral a upravoval tamní lidové písně. Pokládá se i za prvního, který se zabýval zapisováním chodských tanců. Zejména Postřekovu věnoval studii „Tance z Postřekova na Chodsku“. Písně a tance sbíral i v Pošumaví, převážně na Klatovsku a Strážovsku.

Plzeňská rozhlasová fonotéka má díky němu ve sbírce téměř tři tisíce nahrávek písní. Ty jsou součástí jeho rozhlasových pořadů „Špalíček lidových písní“ a „Hrají a zpívají Plzeňáci“. Pořad „Hrají a zpívají Plzeňáci“ se dokonce dlouhá léta řadil mezi pět nejoblíbenějších hudebních rozhlasových cyklů. V roce 1985 byl oceněn prvním místem v rozhlasové Žatvě. O rok později získal Zdeněk Bláha Cenu Československého rozhlasu. Mezi jeho další ocenění patřilo umístění do Síně slávy v Národním ústavu lidové kultury ve Strážnici, Pamětní medaile města Domažlice nebo i Cena za rozvoj tradiční lidové kultury a folkloru, udělená ministrem kultury České republiky.

V roce 1955 spoluzaložil v Domažlicích Konrádyho dudáckou muziku, kde dle potřeby působil jako hráč na dudy, kontrabas nebo zpěvák. Dudácké duo Antonína Konrádyho a Zdeňka Bláhy získalo v roce 1957 v Moskvě zlatou medaili, Konrádyho dudácká muzika stříbrnou. Byl pravidelným spoluautorem programu Chodských slavností, porotcem v mnoha soutěžích a zúčastňoval se příprav Mezinárodního dudáckého festivalu ve Strakonících.

V roce 1958 založil folklorní soubor Úsměv, který několik desítek let vedl se svojí ženou Věrou Rozsypalovou-Bláhovou. Se souborem procestoval celou Evropu a bývalou sovětskou Asii. V Československu se Úsměv stal v letech 1971 a 1977 vítězem celostátní soutěže folklorních souborů. V roce 1974 se umístil jako druhý.

Zdeněk Bláha ovládá hru na housle, violoncello, kontrabas, niněru, bicí nástroje. Na pražské konzervatoři ještě vystudoval hru na dudy. Dudácké vystoupení bylo součástí jeho působení v Plzeňském lidovém souboru a v souboru Úsměv. Jako sólový hráč na dudy nahrál řadu lidových písní a melodií, které byly mj. zkomponované pod názvem „Sto kusů pro sólo a duo dudy“. V roce 1976 získal ve Francii mistrovský titul na mistrovství dudáků. První místo vyhrál i v roce 1982 na Prix de musique de Radio v Bratislavě.

V poslední době se převážně věnuje psaní. Mezi jeho díla vázaná k jeho rodnému městu patří publikace „Bejvávalo v Horní Bříze“ a „Lidé a lidičky hornobřížští“. Zdeněk Bláha se zařadil se svojí celoživotní tvorbou mezi legendy západočeského folkloru.